

IV

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTA INFORMĀCIJA

REVĪZIJAS PALĀTA

ĪPAŠAIS ZIŅOJUMS Nr. 3/2008**Eiropas Savienības Solidaritātes fonds: cik tas ir ātrs, efektīvs un elastīgs? Ar Komisijas atbildēm***(saskaņā ar EK līguma 248. panta 4. punkta otro daļu)**(2008/C 153/01)*

SATURS

	<i>Punkts</i>	<i>Lappuse</i>
KOPSAVILKUMS	I.–VI.	3
IEVADS	1.–5.	3
REVĪZIJAS TVĒRUMS UN PIEEJA	6.–8.	4
APSVĒRUMI	9.–41.	4
Ātrums	9.–26.	4
Cik daudz laika pagāja no katastrofas brīža līdz atbalsta izmaksāšanai?	9.–19.	4
Kādi faktori nosaka to, cik daudz laika paiet līdz Fonda atbalsta saņemšanai?	20.–22.	7
Vai faktiski patērēto laiku var uzskatīt par kritēriju, kas norāda uz to, ka Fonds ātri reaģējis uz pieteikumu iesniedzēju lūgumu pēc atbalsta?	23.–26.	7
Efektivitāte	27.–31.	9
Elastīgums	32.–40.	9
Kā fonds palīdz reģionālo katastrofu gadījumā?	34.–38.	9
Vai dotāciju aprēķināšanas princips nodrošina taisnīgu dotāciju piešķiršanu reģionālo katastrofu seku novēršanai?	39.–40.	11
Vai pieteikumu iesniedzēji ir apmierināti ar Fonda darbību?	41.	11
SECINĀJUMU UN IETEIKUMI	42.–47.	12
<i>Pielikums. Kopš 2002. gada ES Solidaritātes fondam iesniegtie atbalsta pieteikumi</i>		13
Komisijas atbildes		15

KOPSAVILKUMS

I. Eiropas Savienības Solidaritātes fondu jeb Fondu izveidoja 2002. gadā, reaģējot uz lielajiem plūdiem Vācijā, Austrijā, Čehijā un Francijā. Fonda nolūks bija izrādīt solidaritāti ar tām dalībvalstīm, kuras skārušas dabas katastrofas. Līdz 2006. gada beigām atbalstu vairāk nekā viena miljarda euro apmērā sniedza saistībā ar 23 dabas katastrofām.

II. Padome vēlējas, lai Fonds atbalstu sniegtu ātri, efektīvi un elastīgi. Šajā ziņojumā apskatīts jautājums par to, vai Fonds ir sasniedzis šos mērķus un vai saņēmējvalstis ir apmierinātas ar Fonda darbību.

III. Palāta izskatīja visus līdz 2006. gada beigām Fondam iesniegtos pieteikumus un konstatēja, ka Fonds nereaģēja ātri. To apstiprina arī Palātas veiktā aptauja. No dabas katastrofas dienas līdz atbalsta izmaksāšanai parasti pagāja aptuveni gads.

IV. Ar Fonda pārvaldību saistītās Komisijas tiešās izmaksas ir zemas, un tādēļ Palāta secina, ka Fonds darbojas efektīvi. Attiecībā uz elastīgumu Palāta nekonstatēja nevienu gadījumu, kurā Fonds būtu bijis neelastīgs, izskatot pieteikumus atbalstam.

V. Tomēr, lai gan līdzekļu saņemšana no Fonda ir ilgstošs process, valstis, kuras saņēma atbalstu, bija apmierinātas ar Fonda darbību. Tāpēc Fonds attiecībā uz valstīm, kuras ir saņēmušas atbalstu, ir sasniedzis savu pamatmērķi, proti, dabas katastrofu laikā ir nodrošinājis solidaritāti ar dalībvalstīm.

VI. Palāta Komisijai iesaka pieteikumu iesniedzējiem sniegt sākas norādes un konsultāciju par to, kā iesniegt tūlītēju informāciju, lai izvairītos no kavēšanās pieteikumu izskatīšanā.

IEVADS

1. Vācijā, Austrijā, Čehijā un Francijā 2002. gada vasarā bija lieli plūdi. Plūdi bija tik lieli, ka skartajos reģionos uzsākta nodrošināt finansālu atbalstu ārkārtas gadījumos saistībā ar dabas katastrofām. To neizveidoja, lai tūlītēji segtu visas ar dabas katastrofu radušās izmaksas, bet gan lai atļūdinātu daļu izmaksu saistībā ar pamatpakalpojumu atjaunošanu un pagaidu mājokļu nodrošināšanu. Fonda galvenais mērķis ir izrādīt solidaritāti tām valstīm, kuras skārušas dabas katastrofas. Fonda gada budžets ir viens miljards EUR, un tas veic intervenci ⁽¹⁾.

2. Fondu izveidoja, lai Kopiena varētu ātri, efektīvi un elastīgi nodrošināt finansālu atbalstu ārkārtas gadījumos saistībā ar dabas katastrofām. To neizveidoja, lai tūlītēji segtu visas ar dabas katastrofu radušās izmaksas, bet gan lai atļūdinātu daļu izmaksu saistībā ar pamatpakalpojumu atjaunošanu un pagaidu mājokļu nodrošināšanu. Fonda galvenais mērķis ir izrādīt solidaritāti tām valstīm, kuras skārušas dabas katastrofas. Fonda gada budžets ir viens miljards EUR, un tas veic intervenci ⁽²⁾:

a) ja ES dalībvalsti vai pievienotās sarunvalsti skar liela mēroga dabas katastrofa, proti, katastrofas rezultātā ciestie zaudējumi pārsniedz 0,6 % no nacionālā kopienākuma vai tie ir lielāki par 3 miljardiem EUR, ja katastrofas skartās valsts nacionālais kopienākums ir vairāk nekā 500 miljardi EUR (2002. gada cenās);

b) izņēmuma kārtā, ja ES dalībvalsts vai pievienotās sarunvalsts cieš no dabas katastrofas tās kaimiņvalstī, proti, dabas katastrofa kaimiņvalstī rada zaudējumus, kas atbilst liela mēroga dabas katastrofas radītiem zaudējumiem, kā minēts iepriekš, un ietekmē arī dabas katastrofas skartās valsts kaimiņos esošo ES dalībvalsti vai pievienotās sarunvalsti;

c) izņēmuma kārtā, ja ES dalībvalsti vai pievienotās sarunvalsti skar reģionāla dabas katastrofa, proti, tāda katastrofa, kura ietekmē lielu daļu reģiona iedzīvotāju un kurai būs nozīmīgas un ilgstošas sekas attiecībā uz konkrētajā reģionā esošajiem dzīves apstākļiem un ekonomisko stabilitāti.

3. Dotācijas likmi visām dabas katastrofām aprēķina proporcionāli konkrētās valsts ciestajiem kopējiem tiešajiem zaudējumiem. Liela mēroga dabas katastrofām izmaksājamajam atbalstam piemēro divas likmes: par zaudējumiem, kas mazāki par 3 miljardiem EUR, atbalsta likme ir 2,5 %, bet par zaudējumiem, kas ir lielāki, – 6 %. Par reģionālajām un tuvējām dabas katastrofām izmaksājamajam atbalstam piemēro vienotu likmi 2,5 % apmērā no kopējiem tiešajiem zaudējumiem.

4. Fondu pārvalda Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts (Reģionālās politikas ĢD). Kopš Fonda darbības sākuma līdz 2006. gada beigām Reģionālās politikas ĢD saņēma 41 atbalsta pieteikumu. Gandrīz puse atbalsta pieteikumu attiecās uz plūdiem. Visos pieteikumos norādīto dabas katastrofu sīku iedalījumu sk. 1. tabulā.

⁽¹⁾ Padomes 2002. gada 11. novembra Regula (EK) Nr. 2012/2002, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp.).

⁽²⁾ Regulas (EK) Nr. 2012/2002 2. pants.

1. tabula

Atbalsta pieteikumos minēto dažādo katastrofu veidu skaits

Dabas katastrofu veidi	Gads					Kopā
	2002	2003	2004	2005	2006	
Plūdi	4	3	3	7	2	19
Mežu ugunsgrēki	0	3	7	0	1	11
Vētra	0	0	0	5	0	5
Zemestrīce	0	1	1	0	0	2
Naftas noplūde	0	1	0	0	0	1
Nelabvēlīgi laika apstākļi	0	1	0	0	0	1
Vulkāna izvirdumi	0	1	0	0	0	1
Sprādziens	0	0	0	0	1	1
Kopā	4	10	11	12	4	41

Avots: Reģionālās politikas ĢD pieteikumu uzskaites dati.

5. Kopumā šajā laika periodā 23 apstiprinātajiem pieteikumiem piešķīra atbalstu 1 084 miljonu EUR apmērā, sk. 2. tabulu (detalizētu sarakstu ar atbalsta sniegšanas gadījumiem sk. 1 pielikumā).

2. tabula

Pieteikumu skaits un atbalsta summas no 2002. līdz 2006. gadam sadalījumā pēc katastrofas kategorijas

Katastrofas kategorija	Saņemtie pieteikumi	Apstiprinātie pieteikumi	Noraidītie pieteikumi	Piešķirtais atbalsts (miljonos EUR)
Liela dabas katastrofa	15	14	1	961,3
Kaimiņvalsts	2	2	0	1,6
Reģionāla katastrofa	24	7	17 ⁽¹⁾	121,1
Kopā	41	23	18	1 084

(¹) Ietver divus gadījumus, kuri bija atsaukti, nevis noraidīti.

Avots: Reģionālās politikas ĢD pieteikumu uzskaites dati.

REVĪZIJAS TVĒRUMS UN PIEEJA

6. Revīzijas mērķis bija novērtēt ātrumu un elastīgumu, ar kādu Komisija īsteno Fonda darbību kopš tā izveides. Vērtēšanu veica, pārskatot visu 41 atbalsta pieteikumu, kas iesniegti Reģionālās politikas ģenerāldirektorātam kopš Fonda darbības sākuma (2002. gads) līdz 2006. gada beigām.

7. Palāta mēģināja rast atbildes uz šādiem jautājumiem:

a) Vai Fonds ātri reaģēja uz pieteikumu iesniedzēju, proti, dabas katastrofas skarto valsti vai reģionu, lūgumu pēc atbalsta?

b) Vai atbalstu piešķīra efektīvi?

c) Vai Fonda atbildes rīcība bija elastīga, nepārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšanas principu?

d) Vai pieteikumu iesniedzēji ir apmierināti ar Fonda darbību?

8. Revīziju īstenoja, pārsvarā veicot intervijas, pārbaudot lietas Komisijā un analizējot savāktos datus. Turklāt Palāta veica elektronisku aptauju, uzdodot jautājumus 37 no 41 pieteikumu iesniedzēja 17 valstīs, kuras bija pieprasījušas Fonda atbalstu (sk. 1 pielikumu). Palāta saņēma atbildes no 33 pieteikumu iesniedzējiem no 15 dalībvalstīm (89 % respondentu).

APSVĒRUMI

Ātrums

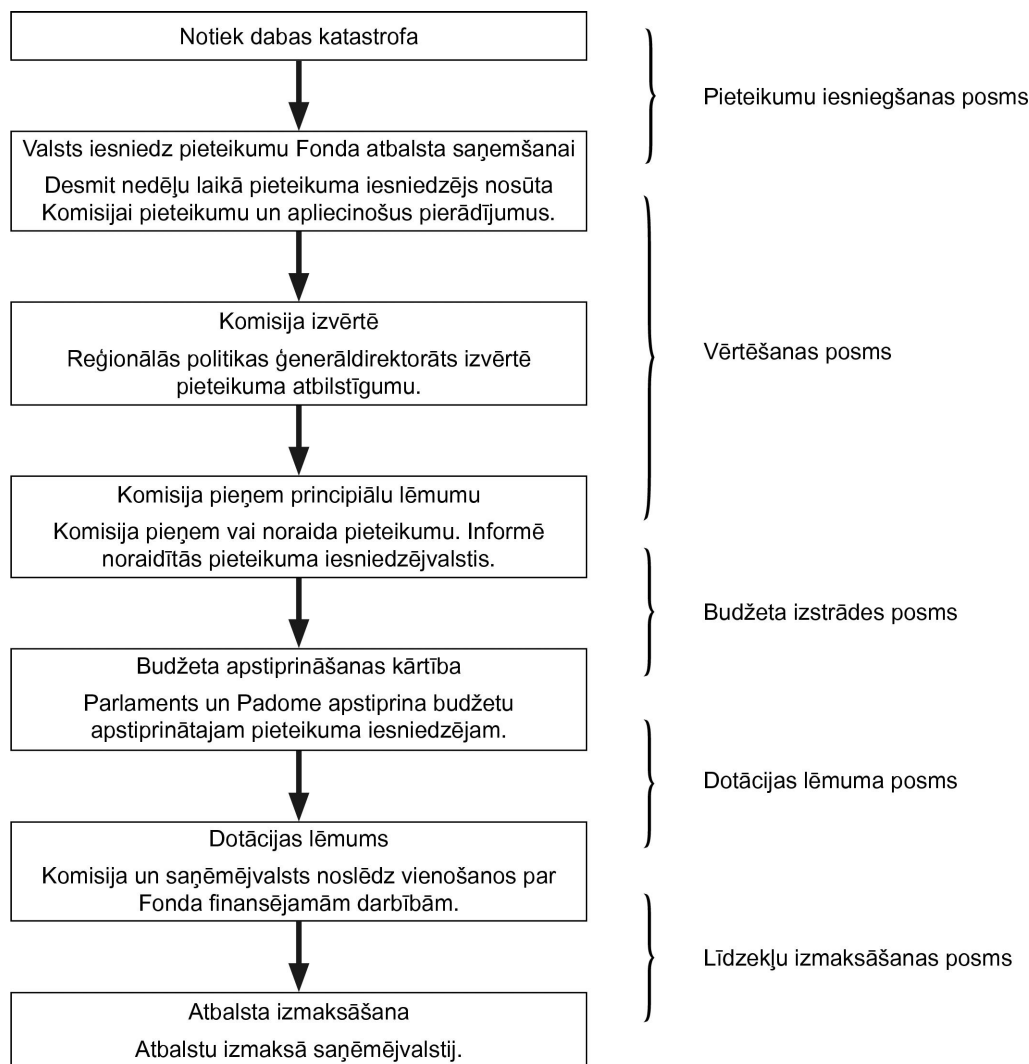
Cik daudz laika pagāja no katastrofas brīža līdz atbalsta izmaksāšanai?

9. Vidējais laiks, kas bija vajadzīgs atbalsta saņemšanai 23 apstiprinātajiem pieteikumiem, bija 375 dienas.

10. Palāta pārbaudīja to, cik daudz laika vajag, lai saņemtu Fonda atbalstu, iedalot pieteikumu izskatīšanu posmos. No dabas katastrofas norises dienas līdz atbalsta izmaksāšanas dienai administratīvajā procesā ir pieci galvenie posmi (sk. 1. attēlu).

1. attēls

Fonda atbalsta pieteikumu izskatīšanas posmi

11. Turpmāk 3. tabulā ir norādīts vidēji katram izskatīšanas posmam atvēlētais laiks. Kamēr vidējais patērētais laiks pirmajiem diviem posmiem attiecas uz 41 pieteikumu, vidējais patērētais laiks pēdējam trešajam posmam attiecas tikai uz 23 apstiprinātajiem pieteikumiem.

3. tabula

Vidējais dienu skaits pa posmiem Fonda atbalstam iesniegto pieteikumu izskatīšanai

Posms	Vidējais laiks kalendārās dienās
Pieteikuma iesniegšana	66
Vērtēšana	148
Budžeta izstrāde	65
Dotācijas lēmums	94
Atbalsta izmaksāšana	24

Avots: Reģionālās politikas ĢD pieteikumu uzskaites dati.

Vidēji valsts iesniedz pieteikumu aptuveni divu mēnešu laikā

12. Kā norādīts 3. tabulā, pieteikumu iesniegšana vidēji ilga 66 dienas. Fonda atbalstam piemērojamā regulā ir noteikts, ka pieteikumi Komisijai jānosūta "iespējami drīz un ne vēlāk kā desmit nedēļas pēc pirmajiem katastrofas izraisītajiem postījumiem" ⁽¹⁾. Tomēr septiņos gadījumos (gandrīz 17 % gadījumu) pieteikumu iesniedza vairāk nekā desmit nedēļas pēc katastrofas, tādējādi pēc termiņa. Lai sagatavotu pieteikumu, pieteikumu iesniedzējiem acīmredzot vajadzēja vismaz divus mēnešus. Pieteikumu sagatavošana aizņem tik daudz laika, jo vajag savākt pierādījumus, ar kuriem pamatot pieteikumu, tostarp informāciju par iedzīvotāju skaitu, kuru skārusi konkrētā dabas katastrofa.

⁽¹⁾ Regulas (EK) Nr. 2012/2002 4. panta 1. punkts.

Komisijai vajadzīgi vidēji gandrīz pieci mēneši, lai saņemtu trūkstošo informāciju un izvērtētu pieteikuma atbilstīgumu

13. Kā norādīts 3. tabulā, vērtēšana prasa visvairāk laika pieteikumu izskatīšanā Fonda atbalsta saņemšanai. Tā aizņem vairāk nekā vienu trešdaļu laika, kas pāriet kopš dabas katastrofas norises dienas līdz atbalsta līdzekļu izmaksāšanai. Pēc pieteikuma saņemšanas Komisija pārbauda tā atbilstīgumu, kas gandrīz visos gadījumos nozīmē papildu informācijas pieprasīšanu no attiecīgās pieteikuma iesniedzējvalsts (sk. 1. ievilkumu). Šā posma beigās pieņem principiālu lēmumu par atbalsta sniegšanu vai atteikšanu.

1. ievilkums

Komisijai vajadzīgās informācijas sniegšana

Ievērojami atšķiras laiks, kas Komisijai vajadzīgs, lai analizētu iesniegto pieteikumu un pieprasītu papildu informāciju. Attiecībā uz plūdiem 2005. gadā daudz informācijas, un jo īpaši elektroniski dati, bija iesniegti tūlīt pēc katastrofas norises un pirms iesniedza oficiālu pieteikumu. Tā rezultātā Komisija pieprasīja papildu informāciju, 1,6 mēnešus pirms tā saņēma pašu pieteikumu, un vērtēšana norisēja īsāku laiku nekā vidēji. Meža ugunsgrēku gadījumā 2003. gadā valsts pārvaldes iestādes iesniedza Komisijai tās pieprasīto informāciju jau nākamajā dienā. Tā rezultātā vērtēšana norisēja tikai pusotru mēnesi. Turpretim citā gadījumā 2003. gadā vērtēšanai vajadzēja 12,5 mēnešus, tāpēc ka valsts pārvaldes iestādes bija iesniegušas liela apjoma, taču nepilnīgu pamatojuma dokumentu dalībvalsts valodā.

14. Palāta pārbaudīja to, ko pieteikumu iesniedzēji domā par vērtēšanas posma ilgumu (sk. 4. tabulu). Saskaņā ar aptaujas datiem vairāk nekā puse apstiprināto pieteikumu iesniedzēju, kā arī divas trešdaļas noraidīto pieteikumu iesniedzēju uzskatīja, ka Komisijas atvēlētais laiks pieteikumu izvērtēšanai bija pamatots. Apstiprinātie pieteikumu iesniedzēji ir tie, kuru pieteikumus pieņēma, bet noraidītie pieteikumu iesniedzēji ir tie, kuru pieteikumus neapstiprināja.

4. tabula

Pieteikumu iesniedzēju procentuālais īpatsvars, kas vērtēšanas posmu uzskatīja par pamatotu, pārāk garu vai kam bija citāds viedoklis

Viedoklis par vērtēšanas posma ilgumu	Pieteikumu iesniedzēji	
	Apstiprināti	Noraidīti
Pamatots	50 %	67 %
Pārāk garš	39 %	11 %
Citāds	11 %	11 %
Nav zināms	0 %	11 %
Kopā	100 %	100 %

Avots: Aptaujas dati, kurus Palātai snieguši pieteikumu iesniedzēji.

15. Turklāt 5. tabula parāda to vidējo vērtēšanai atvēlēto laika posmu, kuru pieteikumu iesniedzēji uzskata par pamatotu, un to laika termiņu, kuru tie uzskata par pārāk ilgu. Interesanti ir tas, ka noraidīto pieteikumu iesniedzēji, šķiet, ir pacietīgāki nekā apstiprināto pieteikumu iesniedzēji. Vērts pieminēt, ka tikai viens noraidīta pieteikuma iesniedzējs uzskatīja, ka Komisija pārāk ilgi izskata pieteikumu.

5. tabula

Kopsakarība starp pieteikumu apstiprināšanu, vērtēšanas ilgumu un pieteikumu iesniedzēju viedokli

Apstiprinātie pieteikumi		Noraidītie pieteikumi	
Vidējais laika posms tiem pieteikumu iesniedzējiem, kuri uzskatīja, ka patērētais laiks ir pamatots	Vidējais laika posms tiem pieteikumu iesniedzējiem, kuri uzskatīja, ka patērētais laiks ir pārāk daudz	Vidējais laika posms tiem pieteikumu iesniedzējiem, kuri uzskatīja, ka patērētais laiks ir pamatots	Vidējais laika posms tiem pieteikumu iesniedzējiem, kuri uzskatīja, ka patērētais laiks ir pārāk daudz
101 diena	171 diena	129 dienas	181 diena

Avots: Aptaujas dati, kurus Palātai snieguši pieteikumu iesniedzēji.

Vidēji vairāk nekā divi mēneši vajadzīgi, lai darītu pieejamus ES budžeta finanšu līdzekļus

16. Budžeta izstrāde sākas tad, kad Komisija ir pieņēmusi principiālu lēmumu. Fonda budžeta pozīcija ir tikai ar atgādinājumu. Komisija sagatavo budžeta pieprasījumu, kuru iesniedz budžeta lēmējstādei (Padomei un Parlamentam). Šī budžeta grozīšanas procedūra aizņem vidēji vairāk nekā divus mēnešus, taču dažkārt var ilgt līdz četriem mēnešiem brīvdienų periodos (sk. 2. ievilkumu).

2. ievilkums

Budžeta grozīšanas procedūras īstenošana

Attiecībā uz diviem pieteikumiem par atbalsta saņemšanu saistībā ar plūdiem 2005. gadā principiālu lēmumu pieņēma 2005. gada decembrī, bet budžeta grozījumus apstiprināja tikai 2006. gada aprīlī, četrus mēnešus vēlāk. Par atbalstu plūdu seku likvidēšanai 2004. gadā principiālu lēmumu pieņēma 2005. gada jūnijā, bet budžeta grozījumus apstiprināja tikai 2005. gada septembrī, trīs mēnešus vēlāk.

Visu dokumentu parakstīšanai vajadzīgi vidēji trīs mēneši

17. Tiklīdz budžetā ir pieejami vajadzīgie finanšu līdzekļi, Komisija pieņem dotāciju lēmumu un noslēdz nolīgumu ar pieteikuma iesniedzēju. Šajā nolīgumā ir atrunāti Fonda finansējamo darbību veidi un vieta. Kā parādīts 3. tabulā, vidēji tas aizņem trīs mēnešus. Tomēr netipisku kavēšanas atklāja septiņos gadījumos, kas radās tādēļ, ka pieteikumu iesniedzēji pārāk ilgi iesniedza pieprasītos dokumentus, kas bieži vien bija tādi vienkārši dokumenti kā bankas konta numurs maksājuma veikšanai. Kavēšanas var

radīt arī veids, kādā dokumentus nosūta Komisijai. Piemēram, daži pieteikumu iesniedzēji, kuri nosūtīja atpakaļ parakstītos dotāciju nolīgumus pa diplomātisko pastu uz savām pastāvīgajām pārstāvniecībām, kuras pēc tam tos pārsūtīja Komisijai, secināja, ka tas faktiski aizņem vairāk laika nekā nosūtīšana pa tiešo Komisijai.

18. Budžeta posmam un dotāciju lēmumam atvēlētie vidējie termiņi veido gandrīz pusi no termiņa, kas paiet no katastrofas norises dienas līdz Fonda atbalsta līdzekļu saņemšanas dienai. Tādējādi finanšu līdzekļu nodrošināšanai un visu dokumentu parakstīšanai vajag tikpat daudz laika, cik pieteikuma vērtēšanai.

Vidēji gandrīz mēnesis vajadzīgs atbalsta izmaksāšanai

19. Kā parādīts 3. tabulā, 24 dienas ir maksājuma posma vidējais termiņš. Tiklīdz abas puses ir parakstījušas nolīgumu, maksājumu parasti veic mazāk nekā mēneša laikā, taču dažkārt tas noris ilgāk. Tas tā notiek, ja Komisija saņem parakstīto nolīgumu tikai budžeta gada sākumā. Tad grāmatvedības procedūru dēļ gada beigās un sākumā maksājumu neveiks pirms marta.

Kādi faktori nosaka to, cik daudz laika paiet līdz Fonda atbalsta saņemšanai?

20. Līdz šim šajā ziņojumā ir sniegta informācija par katram no pieciem posmiem atvēlēto vidējo termiņu Fonda atbalsta līdzekļu saņemšanā. Vidējie termiņi ļoti atšķirās. Palāta centās noskaidrot tos faktorus, kas varētu ietekmēt laika posma ilguma dažādību. Tādēļ Palāta pārbaudīja, cik lielā mērā atšķirības pastāvēja starp katastrofu veidiem un valstīm, kurās katastrofas notika. Palāta definēja trīs katastrofu kategorijas: liela mēroga, kaimiņos norisinājušās un reģionālās katastrofas. Attiecībā uz katastrofu veidu tās klasificēja kā plūdus, meža ugunsgrēkus, vētru, naftas noplūdi, nelabvēlīgu laika apstākļus, vulkāna izvirdumus un eksploziju. Palāta nekonstatēja nozīmīgu sakarību starp katastrofas kategoriju un laiku, kas bija vajadzīgs, lai saņemtu Fonda atbalsta līdzekļus, tāpat arī šādu kopsakarību nekonstatēja starp katastrofas veidu un valsti, kurā katastrofa norisinājusies.

21. Fonda atbalsta līdzekļu saņemšanai vajadzīgā posma atšķirību analīzes piemērs ir sniegts 6. tabulā. Tajā parādīta kopsakarība starp dabas katastrofas veidu un pieteikuma iesniegšanas posma ilgumu. Kā redzams, katastrofas veids neveido nozīmīgu daļu no laika posma, kas vajadzīgs, lai pieteikuma iesniedzējs iepazīstinātu Komisiju ar konkrēto gadījumu.

6. tabula

Pieteikuma izskatīšanas laiks saistībā ar dabas katastrofas veidu

Katastrofas veids	Pieteikumu skaits	Vidējais dienu skaits	Minimālais dienu skaits	Maksimālais dienu skaits	Novirze no normas
Plūdi	19	67	12	106	17
Meža ugunsgrēks	11	58	24	70	17
Vētra	5	64	61	67	2
Zemestrīce	2	72	70	74	2
Naftas noplūde	1	55	55	55	0
Nelabvēlīgi laika apstākļi	1	79	79	79	0
Vulkāna izvirdums	1	79	79	79	0
Sprādziens	1	68	68	68	0
Visas katastrofas kopā	41	66	12	106	15

Avots: Reģionālās politikas ĢD pieteikumu uzskaites dati.

22. Palātas veiktā analīze liecina par to, ka līdzekļu mobilizēšanai vajadzīgais laiks ir galvenokārt atkarīgs no:

- piemērojamajiem administratīvajiem noteikumiem;
- Komisijas rīcības ātruma, tostarp vajadzības pēc tulkajumiem;
- valsts iestāžu sniegto atbilžu ātruma; un
- ieteikuma iesniedzēja sniegtās informācijas kvalitātes.

Vai faktiski patērēto laiku var uzskatīt par kritēriju, kas norāda uz to, ka Fonds ātri reaģējis uz pieteikumu iesniedzēju lūgumu pēc atbalsta?

23. Palāta mēģināja definēt salīdzinošu lielumu ātrumam, ar kādu darbojas Fonds, salīdzinot to ar līdzīgiem fondiem vai pasākumiem.

Palāta apskatīja vairākus citus fondus un pasākumus. Tuvākais atrastais ekvivalents bija Komisijas Humānās palīdzības ģenerāldirektorāta (ECHO) Ārkārtas palīdzības fonds. Tomēr, lai gan šo divu fondu starpā ir līdzības, tās nav pietiekamas, lai izmantotu par salīdzinošo vērtību Solidaritātes fonda darbības ātruma izvērtēšanai. Ārkārtas palīdzības fondam ir īpašs tiesiskais un darbības regulējums, kas izveidots, lai nodrošinātu tūlītēju atbalsta sniegšanu (piemēram, pieteikumu vērtēšanas termiņš ir mazāks par nedēļu, un ir noteikta budžeta pozīcija). Fondam nav ekvivalenta tiesiskā regulējuma.

24. Tomēr, analizējot datus, Palāta atklāja, ka pirmo četru pieteikumu gadījumā atbalstu izmaksāja 100 līdz 150 dienu laikā pēc katastrofas dienas, vidēji 131 dienas laikā. Komisija uzskata izskatīt pirmos četrus pieteikumus, pirms vēl bija pilnībā izveidots Fonds. Šo četru pieteikumu izskatīšanai atvēlētais laiks kalpo par standarta vienību, lai izvērtētu turpmāko pieteikumu izskatīšanai atvēlēto laiku. Ja 2003. gadā vai vēlāk, kad Fonds jau bija pilnībā izveidots, saņemta pieteikuma izskatīšanai atvēlētais laiks, proti, laika posms no dabas katastrofas dienas līdz Fonda līdzekļu saņemšanai, pārsniedz 150 dienas, var uzskatīt, ka pieteikuma izskatīšana ir ilga. Vidējais pieteikumu izskatīšanas laiks 19 apstiprinātajiem pieteikumiem pēc pirmajiem četriem pieteikumiem bija 415 dienas un tādēļ pārsniedza iepriekš definēto salīdzinošo lielumu. Tādēļ Palāta neuzskata, ka pēc 2002. gada Fonds būtu nodrošinājis atbalstu ātri. Fonds daudz ātrāk izskatīja pirmos četrus pieteikumus nekā pārējos turpmākos.

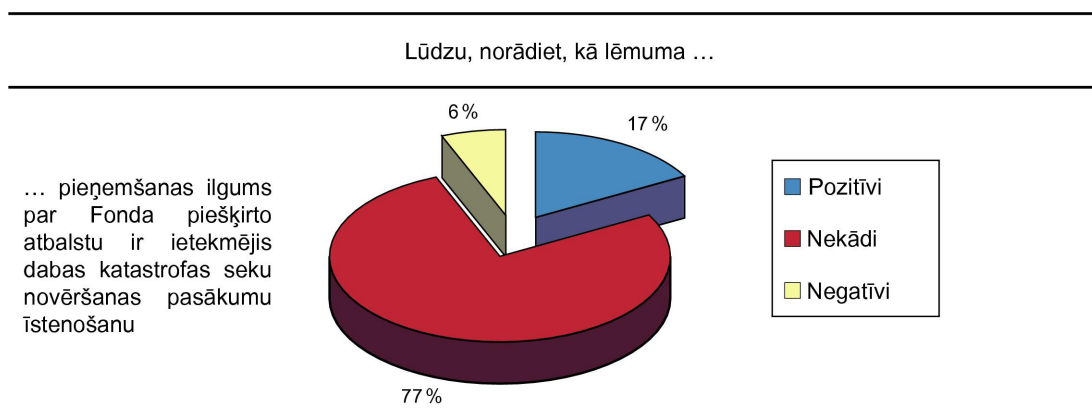
25. Četri savstarpējai salīdzināšanai izvēlētie gadījumi varēja palīdzēt noteikto to, kā turpmāk paātrināt procesu. Šajos četros gadījumos:

- a) vērtēšana ilga vidēji tikai deviņas dienas, jo svarīgi dokumenti bija iesniegti Komisijai sākotnējos posmos (pirms oficiāla pieteikuma iesniegšanas);
- b) budžeta posms noritēja vidēji tikai astoņas dienas pēc tam, kad principiāla lēmuma pieņemšanas dienā Komisija nosūtīja Parlamentam priekšlikumu; un
- c) dotāciju lēmuma posmā laiku ievērojami ietaupīja, tajā pašā dienā abām pusēm parakstot nolīgumu.

26. Palāta pārbaudīja, vai pieteikumu iesniedzēji uzskatīja, ka procesa ilgums ietekmē stāvokļa uzlabošanas pasākumu īstenošanu. Aptauja parādīja, ka lielāka daļa pieteikumu iesniedzēju uzskatīja, ka procesa ilgums nav nekādi ietekmējis stāvokļa uzlabošanas pasākumu īstenošanu. Šāds uzskats, iespējams, pastāv tāpēc, ka Fondu galvenokārt izmanto, lai atlīdzinātu nelielu daļu dabas katastrofas radīto izmaksu (sk. 1. grafiku).

1. grafiks

Aptauja, balstīta uz saņēmējvalstu viedokli par Fonda darbības ietekmi uz stāvokļa uzlabošanas pasākumu īstenošanu

Efektivitāte**7. tabula****Fonda administratīvās izmaksas un noslodze gadā**

	2002. g.	2003. g.	2004. g.	2005. g.	2006. g.
ĢD REGIO ikgadējās administratīvās izmaksas (miljonos EUR)	0,15	0,16	0,17	0,18	0,19
Iesniegto pieteikumu skaits	4	10	11	12	4
Piešķirtais atbalsts (miljonos EUR)	728	107	20	205	24

Avots: Palātas veiktās izmaksu aplēses un Reģionālās politikas ĢD.

27. Fondam jādarbojas efektīvi. Regula nosaka, ka "attiecīgi jāpielāgo administratīvās procedūras un to skaits jāsamazina līdz absolūti nepieciešamajam minimumam", turpmāk neizvērsot šo koncepciju ⁽¹⁾.

28. Palāta pārbaudīja procedūras, kuras saņēmējvalstīm jāievēro attiecībā uz konkursu rīkošanu, līgumu slēgšanu, īstenošanu, ziņojumu sagatavošanu un dotāciju revīziju. Palāta secināja, ka prasības Fonda saņēmējvalstīm ir mazāk apgrūtināšas nekā tās, kuras piemēro citi ES fondi. Tāpēc var uzskatīt, ka administratīvo procedūru skaits ir samazināts līdz tādām līmenim, kas nodrošina, ka procedūras ir efektīvas saņēmējvalstīm.

29. Palāta pārbaudīja Komisijā administratīvās procedūras, lai izvērtētu, vai to skaits ir pēc iespējas mazāks. Palāta secināja, ka pašreizējā Fonda darbības jomā (proti, solidaritātes, nevis ārkārtas gadījumu fonds) visi pieci administratīvo procedūru posmi ir vajadzīgi un neviens no tiem nav lieks.

30. Lai gan Komisijai nav uzskaites sistēmas, kas sniegtu datus Fonda izmaksu aprēķināšanai, Fonda pārvaldības vidējās tiešās izmaksas var aplēst aptuveni 0,06 % (vai mazāk nekā 0,1 %) apmērā no piešķirtajām atbalsta summām, kas norādītas 7. tabulā. Kopš Fonda izveides 2002. gadā divi darbinieki pastāvīgi nodarbojas ar Fonda dienestu uzdevumu pārvaldību. Šie darbinieki nodarbojas ar pieteikumu iniciēšanu un atbalsta sniegšanas īstenošanu.

31. Lai aprēķinātu Komisijas kopējās izmaksas saistībā ar Fonda pārvaldību, papildu informāciju pieprasīja gan no personāla, gan audita direktoriem par pārējiem darbiniekiem, kas norīkoti šim uzdevumam, komandējumu biežumu un izmaksām darbības un revīzijas struktūrvienībās, kā arī datus par administratīvajām, uzraudzības un uz vietas veikto pārbaužu izmaksām. Pieejamā informācija bija ierobežota. Lai vērtēšanas nolūkos iegūtu "salīdzinošo rādītāju", Palāta aplēsa iepriekš minētās izmaksas gada šķērsgrīzumā un ieguva vidējo summu EUR 170 000 apmērā. Administratīvās izmaksas, kā redzams 7. tabulā, ir mazas, salīdzinot ar pārvaldīto līdzekļu summu. Kā rādītājs minams 2002. gads, kad jāpārvalda bija tikai četri gadījumi un administratīvās izmaksas bija 0,02 % no piešķirtā atbalsta. Palātas konstatējumi liecina, ka Komisija Fondu pārvalda efektīvi.

Elastīgums

32. Lai veiktu šo analīzi, elastīgums ir definēts kā vieglums, ar kādu sistēmu var pielāgot lietošanai instrumentiem vai vides apstākļiem, kas atšķiras no sistēmai izstrādē sākotnēji paredzētajiem nosacījumiem. Fondu izveidoja liela mēroga dabas katastrofām. Tāpēc tas var būt elastīgs, reaģējot uz pieteikumiem, kas iesniegti saistībā ar reģionālām dabas katastrofām.

33. Fondam jāļauj Kopienai elastīgi reaģēt ārkārtas gadījumos, taču izņēmuma gadījumi jāizskata ar vislielāko rūpību ⁽²⁾. Fonda elastīgums nedrīkst būt pretrunā vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšanas principam.

Kā Fonds palīdz reģionālo katastrofu gadījumā?

34. Palāta pārbaudīja to, kā Fonds ir darbojies reģionālu un liela mēroga dabas katastrofu gadījumos. Analīzē uzmanību pievērta elastīgumam saistībā ar pieteikumu līdzvērtīgu izskatīšanu. Tas nozīmē pieteikumu iesniedzēju pieprasījumu godīgu izvērtēšanu un saskanīgu un konsekventu kritēriju izmantošanu Komisijā pieteikumu apstiprināšanai vai noraidīšanai.

35. No 18 noraidītajiem pieteikumiem ⁽³⁾ 15 pieteikumi (83 %) attiecās uz reģionālām dabas katastrofām. Iemesls, kādēļ tik ļoti bieži ir noraidīti pieteikumi, ir tādas, ka reģionālas dabas

⁽¹⁾ Regulas (EK) Nr. 2012/2002 8. apsvērumš.

⁽²⁾ Regulas (EK) Nr. 2012/2002 2. panta 2. punkts.

⁽³⁾ Tostarp divi atsaukti pieteikumi.

katastrofas definīcija ir samērā neskaidra un ir daudz sarežģītāk izvērtēt atbilstīgumu Fonda atbalsta saņemšanai. Katru noraidīto pieteikumu Komisija pamato ar vairākiem iemesliem. Galvenie Komisijas minētie pieteikuma noraidījuma iemesli bija šādi:

- a) pieteikumus iesniedza novēloti un/vai tie bija nepilnīgi;
- b) pieteikumā minētie zaudējumi neattiecās uz lielāko daļu iedzīvotāju un nebija klasificējami kā reģionāla dabas katastrofa;
- c) dalībvalstis nepareizi norādīja informāciju par dabas katastrofas norises dienu.

36. Lai gan Palāta neuzskata, ka noraidītie pieteikumi bija jāapstiprina, tā norāda uz to, ka divos gadījumos nav skaidrības par to, kā piemēroja kritērijus vai pamatoja noraidījumu konkrētajai dalībvalstij (sk. 3. ievilkumu). Vienā gadījumā atbilstīguma nosacījumi par dabas katastrofas skarto iedzīvotāju skaitu nav piemēroti tāpat kā citos līdzvērtīgos gadījumos.

3. ievilkums

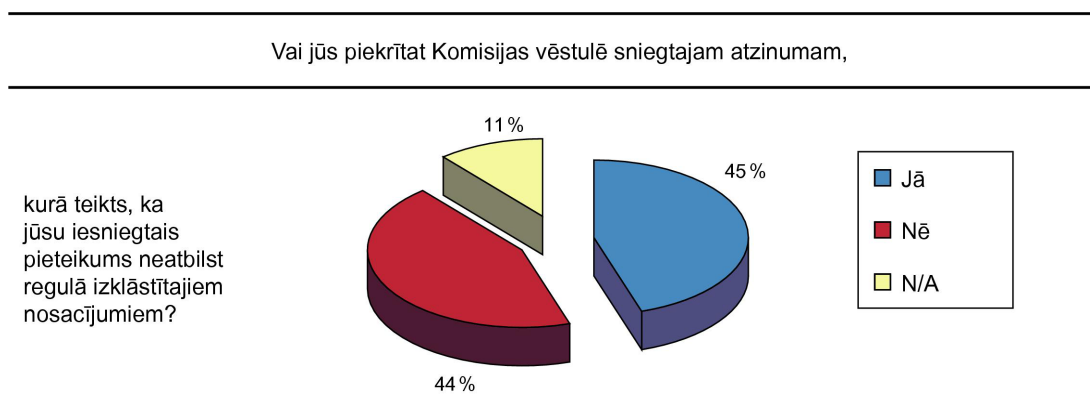
Daži reģionālajām katastrofām piemērotie atbilstīguma kritēriji

Vienam noraidītam pieteikumam par meža ugunsgrēku 2005. gadā Komisija kā vienu no argumentiem norādīja to, ka meža ugunsgrēks neietekmēja lielu iedzīvotāju daļu (sk. nosacījumus 2. punktā). Tomēr Komisija neizmantoja šo pašu argumentu līdzīgā gadījumā 2003. gadā, bet gan Fonda 2002.–2003. gada pārskatā skaidroja, kādēļ nosacījums nebija piemērojams šim konkrētajam gadījumam, lai gan šis nosacījums nav būtisks nevienam no noraidītajiem pieteikumiem par meža ugunsgrēkiem.

Viens no Komisijas sniegtajiem pieteikuma noraidījuma iemesliem plūdu gadījumam 2004. gadā bija tāds, ka nebija aktivizēts Kopienas civilās aizsardzības mehānisms, kas savukārt nozīmēja, ka plūdi bija nelieli. Taču regula nenosaka to, ka šā mehānisma aktivizēšana būtu obligāta prasība. Šo gadījumu salīdzināja ar vēl vienu citu noraidītu pieteikumu plūdu gadījumā 2005. gadā, kad Komisija atkal atsaucās uz civilās aizsardzības mehānismu, taču tad norādīja, ka šis elements nebija būtisks.

2. grafiks

Pieteikumu iesniedzēju viedoklis par Komisijas sniegto atteikuma iemeslu

37. Palāta pārbaudīja, vai pieteikumu iesniedzēji par visām dabas katastrofu kategorijām, kuru pieteikumus noraidīja, piekrita Komisijas sniegtajam noraidījuma pamatojumam. To varētu uzskatīt par rādītāju, kādā mērā atbilstīguma kritēriji ir saskanīgi un skaidri izprasti. Aptaujas dati norāda, ka 45 % pieteikumu iesniedzēju piekrita Komisijas argumentiem pieteikuma noraidīšanai,

kā tas parādīts 2. grafikā. Noraidītie pieteikumu iesniedzēji nepiekrita Komisijas argumentiem šādu iemeslu dēļ:

- a) konkrētie reģioni nevarēja sniegt Komisijas pieprasītos datus tik precīzi un savlaicīgi, kā bija prasīts ārkārtas apstākļos, kad prioritāte ir piešķirta tūlītējam vajadzībam;

- b) dažkārt ir grūti tikai skaitļos izteikt iedzīvotājiem radīto zaudējumu ietekmi, piemēram, mazās pašvaldībās zaudējumi rodas ne tikai īpašumam, bet arī dzīvesveidam un vispārīgajiem dzīves apstākļiem. Tajā pašā laikā tika atzīts, ka, ja šos maza mēroga gadījumus sasummē, tie var radīt lielu problēmu;
- c) dažos gadījumos valsts pārvaldes iestādes uzskata, ka agrāk līdzīgos gadījumos Komisija ir pieņēmusi pieteikumus un finansējusi pasākumus.

38. Konstatētie viedokļi liecina par to, ka pieteikumu iesniedzējiem ir problēmas ar termiņu, kas paredzēts, lai sagatavotu pieteikumu, novērtētu zaudējumus saistībā ar komponentiem, kurus ir grūti izteikt skaitļos, kā arī ar pieteikumu vērtēšanā izmantotajiem Komisijas kritērijiem. Pēdējais minētais svarīgais elements varētu nozīmēt to, ka dažos gadījumos pieteikumu iesniedzēji šaubās par godīgu attieksmi.

Vai dotāciju aprēķināšanas princips nodrošina taisnīgu dotāciju piešķiršanu reģionālo katastrofu seku novēršanai?

39. Saskaņā ar Komisijas izmantoto metodi ⁽¹⁾ visām reģionālajām dabas katastrofām atbalstu piešķir kā procentuālu daļu no kopējiem tiešajiem zaudējumiem, proti, atbalstam piemēro vienotu likmi 2,5 % apmērā no tiešajiem zaudējumiem, ņemot vērā pieteikuma iesniedzējvalsts vai reģiona turīgumu. Turpretim liela mēroga dabas katastrofu gadījumā dotācijas aprēķina, balstoties uz pieteikuma iesniedzēja nacionālo kopienākumu, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi starp valstīm attiecībā uz to labklājību.

40. Fonda mobilizācija atbilstoši ārkārtējas reģionālas katastrofas kritērijam ir noteikums un nevis izņēmums (58 % dabas katastrofu bija reģionālas). Turklāt ir ļoti grūti izpildīt nosacījumus pieteikuma apstiprināšanai atbilstoši ārkārtējas reģionālas katastrofas kritērijam, kas jāpārbauda ar vislielāko precizitāti. Tādēļ pēc ilgāka vērtēšanas posma noraidīja 83 % pieteikumu saistībā ar reģionālām katastrofām. Pieteikumus nenoraidīja tādēļ, ka nebūtu līdzekļu, jo kopš Fonda izveides 2002. gada oktobrī līdz 2006. gada beigām Fonds piešķīra atbalstu ne vairāk, kā tam bija budžetā līdzekļi konkrētajā gadā.

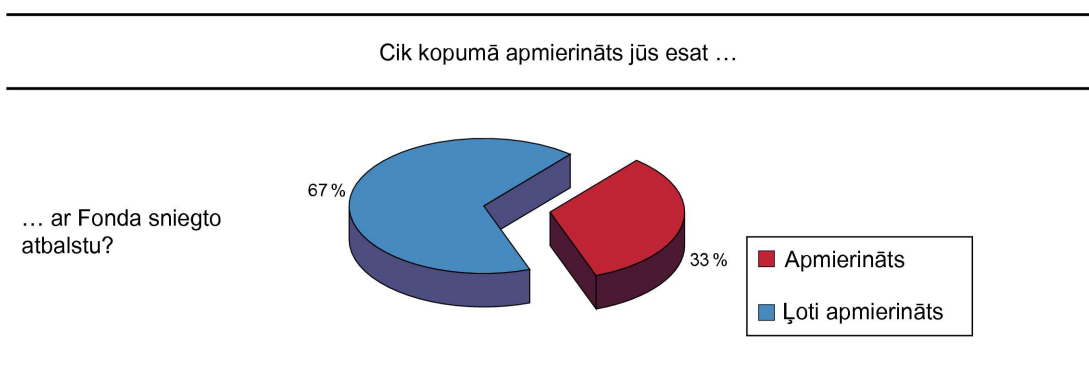
Vai pieteikumu iesniedzēji ir apmierināti ar Fonda darbību?

41. Visi uz aptaujas jautājumiem atbildējušie pieteikumu iesniedzēji bija apmierināti ar Fonda darbību. Fondu uzskata par solidaritātes simbolu, kuram ir pozitīvs tēls sabiedrībā, jo īpaši jaunajās dalībvalstīs. Pamatojoties uz aptaujā sniegtajām atbildēm (sk. 3. grafiku), šīs apmierinātības galvenie iemesli ir šādi:

- Fonda ieguldījums kalpo par ES solidaritātes signālu ar dabas katastrofu skarto reģionu iedzīvotājiem, ņemot vērā dabas katastrofu lielumu;
- atbalsts palīdzēja samazināt milzīgos izdevumus saistībā ar dabas katastrofām (paplašināja sekundāros avārijas darbus, paātrināja procesu utt.);
- atbalsta līdzekļi mazināja slogu dalībvalstu budžetiem, lai gan dažkārt ierobežoti salīdzinājumā ar katastrofas apmēru;
- ieguldījums pozitīvi ietekmēja sabiedrības viedokli ES iestāšanās sarunvalstīs par iestāšanos ES.

3. grafiks

Vispārējā apmierinātība ar Fonda darbību

⁽¹⁾ Komisijas gada ziņojums par Eiropas Savienības Solidaritātes fondu 2002.–2003. gadā, 24. lpp.

SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

42. Palātas veiktā pārbaude par Fonda darbību 2002.–2006. gadā liecina, ka Fonds nereaģē ātri. Lai saņemtu atbalsta maksājumu, pieteikumu iesniedzējiem vajadzēja gaidīt caurmērā 12 mēnešus pēc dabas katastrofas. Šī kavēšanās nav saistīta ar konkrētu dabas katastrofas kategoriju vai pieteikuma iesniedzēju. Līdzekļu mobilizēšanai vajadzīgais laiks galvenokārt ir atkarīgs no administratīvo noteikumu piemērošanas apmēra un ātruma, ar kādu Komisija rīkojas un valstu iestādes sniedz atbildes, kā arī no informācijas kvalitātes, kuru katrā atsevišķā gadījumā ir iesnieguši pieteikumu iesniedzēji (sk. 10.–26. punktu).

43. Pašreizējais darbinieku skaits, kas Komisijas līmenī pārvalda Fondu, ir pierādījis sevi kā efektīvu. Turklāt Fonda pārvaldības kopējās izmaksas ir ļoti zemas salīdzinājumā ar piešķirtā atbalsta summām (sk. 27.–31. punktu).

44. Nav gadījumu, kas liecinātu par to, ka, izskatot pieteikumu atbalstam, Fonds nav elastīgs. Neapšaubot pieteikumu noraidīšanu, dažos gadījumos nav skaidrības par to, kādēļ pieteikumi noraidīti saistībā ar reģionālām katastrofām. Metodē, kuru izmanto dotāciju summas aprēķināšanai reģionālajām katastrofām, nav

ņemts vērā valsts labklājības līmenis, tādējādi var gadīties, ka netiek ievērots godīguma princips (sk. 32.–40. punktu).

45. Visbeidzot, jāatzīmē, ka pretēji iepriekš minētajiem jaunajumiem visi pieteikumu iesniedzēji, kuri atbildēja aptaujā, ir apmierināti ar Fonda darbību. Tādējādi Fonds ir sasniedzis savu pamatmērķi, proti, izrādīt solidaritāti ar dalībvalstīm, kuras ir skārušas dabas katastrofas (sk. 41. punktu).

46. Lai paātrinātu atbalsta izmaksāšanu, Komisijai jāizstrādā procedūras līdz 2008. gada beigām, lai nodrošinātu to, ka pieteikuma iesniedzējvalsts, cik vien ātri iespējams, saņem sīkus norādījumus par pieteikuma iesniegšanas prasībām – vēlams nedēļas laikā, kopš valsts vai reģions ir informējis par to, ka pieteiksies uz Fonda atbalstu.

47. Turklāt Komisijai jāizveido tieša saziņa ar iestādi ES dalībvalstī vai pievienošanās sarunvalstī, kura ir atbildīga par pieteikumu sagatavošanu, lai brīdinātu tās par biežāk konstatētajiem trūkumiem saņemtajos pieteikumos un uzsvērtu to, cik svarīgi ir ātri nosūtīt atpakaļ visus Komisijas pieprasītos dokumentus, tostarp arī galīgo nolīgumu.

Šo ziņojumu Revīzijas palāta pieņēma 2008. gada 13. marta sēdē Luksemburgā.

*Revīzijas palātas vārdā –
priekšsēdētājs*

Vítor Manuel DA SILVA CALDEIRA

PIELIKUMS

**KOPŠ 2002. GADA ES SOLIDARITĀTES FONDAM IESNIEGTIE PIETEIKUMI (JAUNĀKIE DATI
AKTUALIZĒTI 2007. GADA 31. DECEMBRĪ, REĢIONĀLĀS POLITIKAS ĢD)**

Gads	Valsts		Katastrofas veids	Zaudējumi (miljonos EUR)	Kategorija	Piešķirtais atbalsts (miljonos EUR)	Datums, kad dalīb- valsts saņēmusi Fonda atbalstu ⁽¹⁾
2002	1	AT	plūdi	2 900,0	lieli	134,0	27.12.2002.
	2	CZ	plūdi	2 300,0	lieli	129,0	13.1.2003.
	3	FR	plūdi (Gāra)	835,0	reģionāli	21,0	27.12.2002.
	4	DE	plūdi	9 100,0	lieli	444,0	29.12.2002.
Kopējais atbalsts 2002. gadā						728,0	
2003	1	ES	naftas noplūde (Prestige)	436,0	reģionāla	8,6	29.3.2004.
	2	IT	zemestrīce (Molize/Apūlija)	1 558,0	reģionāla	30,8	11.3.2004.
	3	IT	vulkāna izvirdums (Etna)	849,0	reģionāls	16,8	11.3.2004.
	4	IT	plūdi (Ziemeļitālija)	1 900,0	reģionāli	noraidīts	nav zināms
	5	EL	nelabvēlīgi laika apstākļi ziemā	nav zināms	liela	noraidīts	nav zināms
	6	PT	meža ugunsgrēki	1 227,9	lieli	48,5	2.12.2003.
	7	FR	meža ugunsgrēki (Dienvid- francija)	531,1	reģionāli	noraidīts	nav zināms
	8	ES	meža ugunsgrēki (Portugālas robeža)	53,2	kaimiņvalsts	1,3	6.9.2004. (maksājuma datums)
	9	MT	plūdi	30,2	lieli	1,0	12.11.2004. (maksājuma datums)
	10	IT	plūdi (Friuli Venēcija-Džūlija)	525,1	reģionāli	noraidīts	nav zināms
Kopējais atbalsts 2003. gadā						107,0	
2004	1	FR	plūdi (Ronas delta)	785,0	reģionāli	19,6	7.7.2004.
	2	ES	plūdi (Malaga)	72,9	reģionāli	noraidīts	nav zināms
	3–9	ES	mežu ugunsgrēki (7 pieteiku- mi)	479,8	reģionāli	visi 7 pieteikumi noraidīti	nav zināms
	10	SK	plūdi	29,1	reģionāli	noraidīts	nav zināms
	11	SI	zemestrīce	12,5	reģionāla	atsaukts	nav zināms
Kopējais atbalsts 2004. gadā						19,6	

2005	1	SK	vētra (Tatri)	202,7	liela	5,7	7.11.2005.
	2	IT	plūdi (Sardīnija)	223	reģionāli	noraidīts	nav zināms
	3	EE	vētra	47,9	liela	1,3	nav zināms
	4	LV	vētra	192,6	liela	9,5	nav zināms
	5	SE	vētra	2 297,3	liela	81,7	18.4.2006.
	6	LT	vētra	15,2	kaimiņvalsts	0,4	12.4.2006.
	7	EL	Evro plūdi	135,0	reģionāli	noraidīts	nav zināms
	8	RO	pavasara plūdi	489,5	lieli	18,8	17.8.2006.
	9	BG	pavasara plūdi	222,3	lieli	9,7	7.7.2006.
	10	BG	vasaras plūdi	237,4	lieli	10,6	7.7.2006.
	11	RO	vasaras plūdi	1 049,7	lieli	52,4	17.8.2006.
	12	AT	plūdi (Tirole/Vorarlberga)	591,9	reģionāli	14,8	24.10.2006.
Kopējais atbalsts 2005. gadā						204,9	
2006	1	UK	sprādziens	730,0	(reģionāls)	atsaukts	nav zināms
	2	EL	plūdi	372,3	reģionāli	9,3	17.12.2007.
	3	HU	plūdi	519,1	lieli	15,1	19.10.2007.
	4	ES	meža ugunsgrēki	91,0	reģionāli	noraidīts	nav zināms
Kopējais atbalsts 2006. gadā						24,4	
Kopš 2002. gada piešķirtā atbalsta kopsumma						EUR 1 083,9 miljoni ⁽²⁾	

(¹) Fonda atbalsts jāizmanto gada laikā kopš tā izmaksāšanas saņēmējvalstij. Saņēmējvalsts pienākums ir iesniegt atskaiti par pasākumu īstenošanu kopā ar pamatotības deklarāciju ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc viena gada termiņa beigām.

(²) Tostarp 2006. gadā izmaksājamā atbalsta summas par 2005. gadā iesniegtajiem pieteikumiem.

KOMISIJAS ATBILDES**KOPSAVILKUMS**

III. Ātrums, ar kādu līdzekļus dara pieejamus saņēmējiem, tieši atspoguļo ESSF regulā paredzēto procedūru, kas nozīmē, ka praksē tas nav ātras reaģēšanas instruments, bet refinansēšanas instruments izdevumiem, kas jau radušies valsts iestādēm.

IV. Komisija piekrīt, ka, lai pieteikumu apstiprinātu, grūtāk ir izpildīt reģionālas dabas katastrofas kritērijus (salīdzinājumā ar kritērijiem, kurus piemēro liela mēroga dabas katastrofām). To paredzējis likumdevējs, kas regulas 2. pantā nosaka, ka Komisijai ar vislielāko rūpību jāizskata pieteikumi reģionālas dabas katastrofas gadījumā.

V. Solidaritātes fonds ir palīdzējis atvieglot dabas katastrofu skarto valstu finanšu slogu, un tas ir uzlabojis Eiropas Savienības tēlu tās iedzīvotāju skatījumā, piedāvājot palīdzību un papildu resursus īpašu grūtību gadījumos.

VI. Komisija piekrīt Palātas ieteikumiem. Drīz pēc regulas pieņemšanas tika izstrādāta standarta pieteikuma veidlapa, kā arī sīkas norādes par pieteikumiem (abas pieejamas *InfoRegio* tīmekļa vietnē). Komisija plāno tieši sazināties ar iestādi, kas sagatavo lūgumu, ja pieteikuma iesniedzējvalsts tam piekrīt, un paplašināt pieteikumu iesniegšanas norādījumus, lai brīdinātu pieteikuma iesniedzējvalsti par iespējamām kavējumu avotiem.

APVĒRUMI

10.–13. Daži no Palātas noteiktajiem pieciem posmiem var pārklāties. Piemēram, pirmajā iesniegtajā pieteikumā bieži vien trūkst būtiskas informācijas, un Komisija nevar pabeigt izvērtējumu, kamēr tā nesaņem trūkstāšo informāciju.

Attiecībā uz 2005. gadā (gads, kad Palātas izvērtētajā laikposmā bija vislielākais pieteikumu skaits) saņemtajiem pieteikumiem vidējais laiks, kamēr Komisija saņēma trūkstāšo informāciju, bija 93 dienas.

Tajos gadījumos, kad pieteikums tika iesniegts pēc regulā paredzētā 10 nedēļu termiņa, Komisija noraidīja pieteikumus.

16. Komisija pieprasa papildu apropriācijas, izmantojot provizorisks budžeta grozījumu projektu, par kuru lēmumu pieņem abas budžeta lēmējīstādes (Padome un Parlaments) ⁽¹⁾.

24.–25. Pirmie četri iesniegumi ESSF ietvaros 2002. gadā jāaplūko atsevišķi, un tos nevar izmantot par salīdzinošu lielumu, jo tie tika izskatīti ļoti neparastos apstākļos. Pilnīgi pieteikumi Komisijas darba valodās tika saņemti ļoti drīz un izskatīti, kamēr regulu joprojām izstrādāja un vēl bija jānosaka iekšējās procedūras. Tā kā atbilstīguma noteikumi regulā tika izveidoti šo pirmo dabas katastrofu kontekstā, nepieciešamais izvērtēšanas laiks bija

ļoti īss. Kopš tā laika nekad nav pārsniegta ļoti lielā kopējā atbalsta summa 728 miljonu euro apmērā, kas budžeta procedūrā paredzēta atsevišķiem budžeta grozījumiem. Tas, ka īstenošanas nolīgumi tika noslēgti Eiropadomes sanāksmē (Kopenhāgenā), arī liecina par stipru politisko gribu un šo pirmo gadījumu ārkārtas raksturu.

Pašreizējā ESSF regulā nav paredzēts ātrs reaģēšanas instruments, bet tikai refinansēšanas instruments ārkārtas izdevumiem, kas jau radušies valsts iestādēm.

36. Komisija uzskata, ka regulā paredzētie kritēriji ir piemēroti, cik vien skaidri iespējams (sk. sīkas piezīmes par 3. ievilkumu). Tomēr reģionālas katastrofas definīcija regulā ir diezgan neskaidra, un ir grūti izpildīt nosacījumus, lai pieteikumus apstiprinātu. Dalībvalstis un Komisija iegulda ievērojamu laiku un pūles, lai attiecīgi sagatavotu un novērtētu pieteikumus par mazākām reģionālām katastrofām, kurus bieži noraida.

Visos minētajos gadījumos, kad Komisija ierosināja ESSF mobilizāciju, to atbalstīja Padome un Parlaments.

3. ievilkums. Viens iemesls pieteikumu par meža ugunsgrēkiem noraidīšanai 2005. gadā bija tas, ka katastrofas neietekmēja lielu iedzīvotāju daļu. Otrs iemesls bija tas, ka nebija "ievērojamas un ilgstošas ietekmes uz dzīves apstākļiem un ekonomisko stabilitāti reģionā".

⁽¹⁾ Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību 26. punkts.

Palātas norādītais *Prestige* naftas noplūdes gadījums nav salīdzināms ar nevienu citu Komisijas jebkad izskatītu pieteikumu, jo *Prestige* katastrofa notika jūrā, kad nevar pamatoti piemērot iedzīvotāju kritēriju.

Kā norāda Palāta, regula nenosaka, ka civilās aizsardzības mehānisma aktivizēšana būtu prasība. Tādējādi jautājums par to, vai civilās aizsardzības mehānisms tika mobilizēts vai ne, nevarēja pat attiekties uz lēmumu abos gadījumos.

39. Dotācijas aprēķināšanas metode tika sīki pārrunāta ar Padomi un nevienā gadījumā nav saņēmusi kritiku no saņēmējvalstīm.

SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

42. Jautājumi par ātrumu ir raksturīgi nosacījumiem un procedūrām, kas noteiktas Solidaritātes fonda regulā. Tā kā līdz šim gūtā pieredze rāda, ka ir iespējami un, pēc Komisijas uzskata, vajadzīgi uzlabojumi, Komisija 2005. gadā iesniedza priekšlikumu par pārskatītu regulu ar vienkāršākiem un skaidrākiem kritērijiem tā aktivizēšanai īsākā laikā. Priekšlikumu ļoti atzinīgi novērtēja Eiropas Parlaments, bet līdz šim tas nav guvis panākumus Padomē.

44. Komisija uzskata, ka regulā paredzētie kritēriji ir piemēroti, cik vien skaidri iespējams (sk. sīkas piezīmes par 3. ievilkumu). Tomēr reģionālās katastrofas definīcija regulā ir diezgan neskaidra, un ir grūti izpildīt nosacījumus, lai pieteikumus apstiprinātu. Dalībvalstis un Komisija iegulda ievērojamu laiku un pūles, lai attiecīgi sagatavotu un novērtētu pieteikumus par mazākām reģionālām katastrofām, kurus bieži noraida. Tāpēc viena no galvenajām izmaiņām jaunās regulas priekšlikumā ir izmantot tikai kvantitatīvas robežvērtības tāda postījumu līmeņa

noteikšanai, kas vajadzīgs, lai uzsāktu fonda izmantošanu; tādējādi tiktu uzlabota fonda pārredzamība. Ierosinātā Solidaritātes fonda regulas pārskatīšana valstu iestādēm sniegtu skaidrāku priekšstatu par to, kādos gadījumos var sagaidīt fonda atbalstu, lai atgūtos no katastrofas.

Kas attiecas uz godīgumu, valsts labklājību ņem vērā galvenokārt "lielas katastrofas" robežvērtības noteikšanā. Dotācijas aprēķināšanas metode tika sīki pārrunāta ar Padomi un nevienā gadījumā nav saņēmusi kritiku no saņēmējvalstīm.

46. Komisija piekrīt Palātas ieteikumam. Tomēr tā atzīmē, ka drīz pēc regulas pieņemšanas tā publicēja norādījumus pieteikuma iesniedzējvalstīm un sīki izskaidroja, kādā veidā tā piemēro regulas noteikumus. Lai vienkāršotu procedūru un palīdzētu izvairīties no kavējumiem informācijas iesniegšanā, Komisija izstrādāja standarta pieteikuma veidlapu, kā arī sīkus norādījumus par pieteikumiem. Tā ir pieejama arī *InfoRegio* tīmekļa vietnē. Tomēr daudzos gadījumos pieteikumi tika iesniegti *ad hoc*, pieteikuma iesniedzējvalstīm iepriekš nesazinoties ar Komisiju.

47. Komisija piekrīt Palātas ieteikumam izveidot tiešu saziņu ar iestādi, kas ir atbildīga par pieteikuma sagatavošanu. Standarta pieteikuma veidlapā Komisija ierosina, lai pieteikuma iesniedzējvalsts norādītu iestādi, kas iesniedz lūgumu, un administratīvo kontaktpersonu. Līdz šim dažos gadījumos pieteikuma iesniedzējvalstis deva priekšroku tam, ka Komisija sazinās ar pastāvīgās pārstāvniecības starpniecību. Komisija plāno paplašināt pieteikumu iesniegšanas norādījumus, lai brīdinātu pieteikuma iesniedzējietādes par iespējamiem kavējumu avotiem procedūrā un lai uzsvērtu to, cik svarīgi ir ātri nosūtīt atpakaļ pieteikumu un visus citus Komisijas pieprasītos dokumentus.